

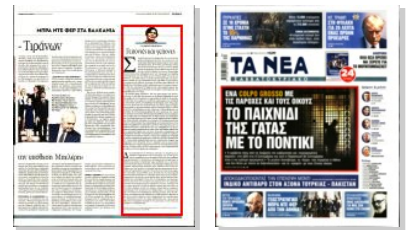
1. ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΚΑΙ ΓΕΙΤΟΝΕΣ

Μέσο: . . . . . TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . .26/08/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .26/08/2023

Σελίδα: 15

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΑΒΟΥΝΕΑΗ

Γειτονιές και γείτονες

Στους δύο αιώνες της παρουσίας του, το ελληνικό κράτος θεωρούσε πάντοτε τον εαυτό του ένα ευρωπαϊκό προπύργιο απομονωμένο στην άκρη της Βαλκανικής. Η σύνοδος της Θεσσαλονίκης πριν από 20 χρόνια ήταν ίσως η τελευταία πράξη αυτής της πορείας. Προετοιμάζοντας τη σύνδεση των Δυτικών Βαλκανίων με την Ευρωπαϊκή Ένωση λίγες μόλις εβδομάδες μετά την υπογραφή της πράξης προσχώρησης για τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία στη Στοά του Αττάλου, η Ελλάδα έχανε το αποκλειστικό προνόμιο της απευθείας επαφής με τα ευρωπαϊκά κέντρα εξουσίας. Γιατί κάποιος να περιμένει την Αθήνα, αν μπορεί να μιλήσει κατευθείαν με τις Βρυξέλλες; Η πλήρης σχεδόν απόσυρση των ελληνικών εταιρειών από την περιοχή στη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και η ονοματοδοτική μακεδονική ταλαιπωρία συμπλήρωσαν και επιβεβαίωσαν την τάση.

Οι εποχές όμως αλλάζουν. Με την οικονομική της αποκατάσταση, η Ελλάδα ξαναγίνεται η σταθερή δημοκρατία, που αγκυροβολεί την περιοχή στο ευρωπαϊκό και διεθνές γίγνεσθαι. Το μήνυμα είναι σαφές και χτίζεται οργανωμένα και σταθερά τα τελευταία χρόνια. Η ξεκάθαρη υποστήριξη στην Ουκρανία δεν είναι μόνο μια πολιτική επιλογή: για όποιον ξέρει Ιστορία, όποια μπορεί να υποκαταστήσει απλώς ονόματα κρατών, η θέση αυτή ήταν μονόδρομος για μια χώρα με τα διακυβεύματα της Ελλάδας. Η επιτυχία όμως βρίσκεται στον τρόπο με τον οποίο η αναγκαία αυτή επιλογή δημιουργεί πρόσθετα πλεονεκτήματα για τη χώρα και την περιοχή. Με τη δημιουργία του διαδρόμου της Αλεξανδρούπολης, η Ελλάδα γίνεται σημαντικότερο κομμάτι της στρατιωτικής αλυσίδας, που ενισχύει την Ουκρανία αλλά και όλες τις λοιπές χώρες της ευρωπαϊκής γειτονίας απέναντι στην ευθεία παράβαση των βασικών κανόνων που θεμελιώνουν τη διεθνή κοινότητα. Αποδεικνύει έτσι και επιβεβαιώνει τη δυναμική και ισότιμη παρουσία της τόσο στην κοινότητα ασφάλειας των νατοϊκών δομών όσο και στην πολιτική ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτοχρόνως χτίζει τον καιρό της ειρήνης: η Ελλάδα μετατρέπεται ήδη σε ενεργειακό κόμβο και σταδιακά σε μείζονα παραγωγό πράσινης ενέργειας, που ήδη εξασφαλίζει την ενεργειακή τροφοδότηση και των υπόλοιπων εταίρων και συμμάχων στην περιοχή. Όταν η ασφάλεια και η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας εξαρτώνται από την καλή βούληση μιας άλλης, ο λόγος αυτής της τελευταίας μετρά – και οι προσκλήσεις σε δείπνο γίνονται ασμένως αποδεκτές.

Δύο παραμένουν οι δύσκολοι γείτονες: η Τουρκία και η Αλβανία. Τηρουμένων των αναλογιών, και οι δύο γειτονισσες μοιράζονται κοινά σημεία. Βιώνουν μια αίσθηση μικρομεγαλισμού: η Τουρκία ως περιφερειακή υπερδύναμη, η Αλβανία ως μείζον τουριστική χώρα, αίσθηση που ενισχύεται από αυταρχικές δομές εξουσίας, περισσότερο δομημένες στην Τουρκία, περισσότερο χαοτικές στην Αλβανία. Και οι δύο δεν παίζουν με τους κανόνες, επιχειρώντας μια περισσότερο ανταποδοτική προσέγγιση, που δεν είναι πάντοτε δυνατή για χώρες και οικονομίες του μεγέθους τους. Ο κίνδυνος της οικονομικής καταστροφής ανάγκασε τον πρόεδρο Ερντογάν σε μια αναπροσαρμογή της πολιτικής του ρητορείας προς το διαλλακτικότερο, στροφή που καλύφθηκε πίσω από τη συμπάθεια που δημιούργησε η κακοτυχία των σεισμών και κυρίως από την εμφατική πολιτική του επικράτηση στις πρόσφατες εκλογές. Η απάλυνση του λόγου όμως δεν αλλάζει τα κύρια στοιχεία της πολιτικής: τις τελευταίες ημέρες είχαμε τις πρώτες υπερηπιότητες τουρκικών αεροσκαφών στο Αιγαίο από τον Φεβρουάριο. Αντίστοιχη είναι και η λειτουργία των πρόσφατων δηλώσεων Ράμα, που υπενθυμίζουν τη συμμετοχή της Αλβανίας στη διαδικασία του Βερολίνου και άλλες κοινές δράσεις, ενώ η παραπομπή της οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών στη Χάγη καθυστερεί και ο εκλεγμένος δήμαρχος Χειμάρρας παραμένει στις φυλακές. Η γειτονιά μας παραμένει ενδιαφέρουσα.

Η Μαρία Γαβουνεάη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ και γενική διευθύντρια του **ΕΝΑΜΕΤ**